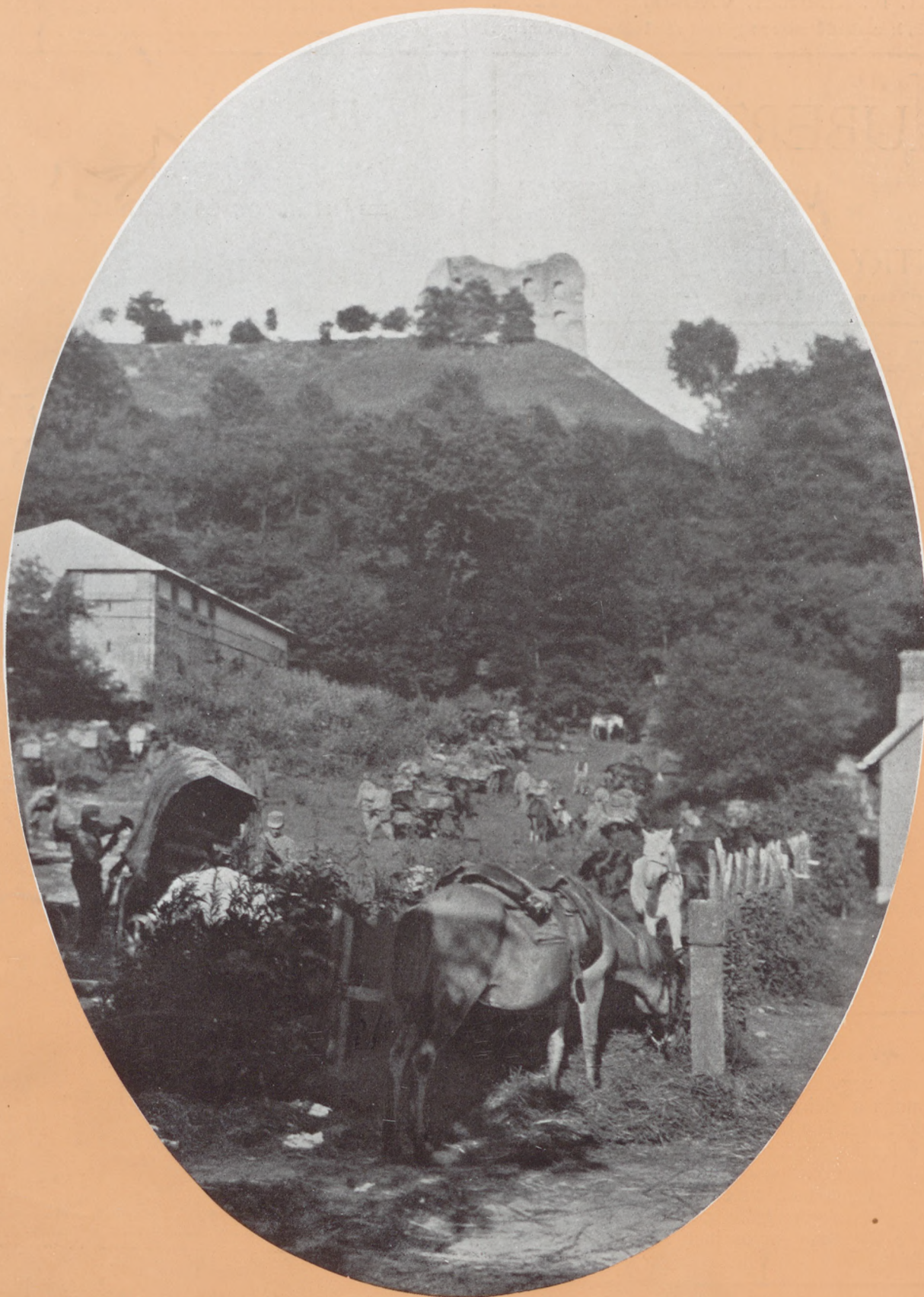

A Járáság

A halicsi vár fővében . . . Balogh Rudolf harctéri tudósítónk felv.

EGYENRUHÁK

garantált legjobb gyapjuszövetekből, meleg ruhák és könnyebbek is. Stájerpisztoly K 40.- Gyulay-táska K 15.- Kardbojt K 4.- Kardkötő K 6.- Meleg keztyű K 4.- Gyapju gamásni K 7.- Táborig takaró K 12.- Hátizsák K 8.- Evőcsésze fedővel K 1.50. Tábori kulacs K 3.- és feljebb és minden cikk, melyre a hadseregnek a táborban szüksége van, nagy választékban, jutányos árban beszerezhető.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

csász. és kir. udvari és kamarai szállítóknál
BUDAPEST, IV. KERÜLET, VÁCI-UTCA 35. SZÁM.
Ezredeknék, kereskedőknek nagybani vételnél árengedmény.

HUBERT J. E.

GENTRY CLUB

kapható minden nagyobb üzletben

ELSŐ MAGYAR
PEZSGŐ-GYÁR
POZSONYBAN

Alapított 1825-ben

Ajándékság RÉSZÉRE HIRDETÉSEK FELVÉTELEK A LAP KIADÓHIVATALÁBAN: RITZ-SZÁLLÓ, BUDAPEST.

Rácz Daniél

*Budapest,
IV., Király-utca 2.*

A BIKSZÁDI VIZ

szerencsés vegyi összetételénél fogva hatásában felülmúlja a gleichenbergi, emsi, seltersi vizeket. Ideálja a lugos-sós ásványvizeknek s igazi gyógykincs a szenvedő emberiség számára. Idült hurutos bántalmak, vesekő, angol- és görvélykór pompásan orvosolhatók

Kitűnő asztalviz.

vele.

Kitűnő asztalviz.

Magyar Mosógépgyárművek

r.-t. * Budapest, IX., Dandár-utca 23.

Különleges gyártmányok: Teljes gőzmosódaberendezések, kézi- és erőüzemre. Herkules teknős kalanderek. Mosógépek. Vasalógépek. Centrifugálgépek. Szárítókészülékek. Fertőtlenítők stb., továbbá mozgó gőzmosóda.

Illusztrált prospektusok és tervezetek ingyen. Telefon József 6-41.

„DANDÁR” MINTAGŐZMOSÓDA üzemben, saját gyártelepünkön.

Nyári divat

és mosókelmék, kizárólagos ujdonságok!

≡ Jutányos és szabott áron ≡

ÁRVAY JÁNOS ÉS TÁRSA

CSÁSZ. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓK

áruosztályában

BUDAPEST, V., BÉCSI-UTCA 9. SZÁM.

LITTKÉ

Casino
for England
Cremant Rosé
Sport

A Társaság

SZÉPIRODALMI ÉS KRITIKAI HETILAP

A PARK-KLUB, AZ URI-KLUB, A GOLF-KLUB, A MAGYAR UNIO-KLUB ÉS A POZSONYI URI-KLUB HIVATALOS LAPJA

FŐSZERKESZTŐ: DOBAY ISTVÁN DR. – TÁRSSZERKESZTŐ: SZÉNÁSY SÁNDOR DR. EGYETEMI MAGÁNTANÁR

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, RITZ-SZÁLLÓ. – TELEFONSZÁM: 60-88.

II. évf.
31-dik szám.

Előfizetési árak: egy évre 18 kor., félévre 10 kor., negyedévre 5 kor. Egyes szám ára 40 fill.

Budapest,
1915 augusztus 5.

HÁROMSZÁZEZER KORONA

csak egy csöpp a világháboru milliárdjának tengerében, nekünk békés itthonlevőknek azonban tekintélyes összeg, vagyonnak is csinos, tizenkétezer korona az évi kamatja, a miből még ebben a drága világban is uri módon meg lehet élni. Körülbelül így gondolkozik az ember manapság háromszázezer koronáról és így gondolkoznék mindenki minden hasonló kaliberű öszszegről akár a takarékpénztár vasszekrényében, akár a zsugori ládafiájában, akár egyéb indifferens helyen képviseli el a fantázia.

A hadikölcsönre adott százazrek iránt már sokkalta nagyobb reverenciával viseltetünk, főképpen akkor, ha illő arányban állanak a kölcsönt jegyző vagyonával.

Hanem a Kovács Gyula háromszázezer koronájáról szólva, egy kicsit megakad az ember a gondolkodásban. Hogy is történt csak? Van egy nyugalmazott alispán Debrecenben, egy régivágású, szürke egyszerűségben élő, középosztálybeli ur. A neve is olyan egyszerű, igénytelen: Kovácsnak hívják, minden előnév nélkül, csak úgy egyszerűen Kovácsnak, a miből legalább száz van a telefonkönyvben, legalább ezer Budapesten és legalább százezer az országban. Lehet, hogy van nemesi levele, lehet, hogy nincs és egészen bizonyos, hogy nem irtak volna róla vezércikket a lapok, ha Princip fegyvere el nem sül és az Európára zúduló világháboru véres ködén keresztül át nem csillan egy drágamivű ékszer, egy aranyból is nemesebben, gyémántnál is tündöklőbbben ragyogó szív: a Kovács Gyula szive...

Igen, az történt, hogy a hajdumegyei nyugalmazott alispán, a kinek az ősei kétszáz évvel ezelőtt ott harcoltak a nagyságos fejedelem hajdui sorában, bejelentette a földművelésügyi miniszternek, hogy háromszázezer koronát kitevő egész vagyonát odaadja Zboró és a többi elpusztult sárosmegyei község tönkrement lakosságának, ő maga pedig ezental beéri a nyugdíjával és abból akar élni. Hát ez történt. Ezt cselekedte Kovács Gyula nyugalmazott alispán ur, a kit eddig nagyon kevesen ismertek és a kit most mélységes tisztelettel köszönt az egész ország.

A harctéren küzdő hősnek a karjában, a fegyve-

rében van az ereje, az itthonlevők a szívével harcolnak a győzelemért. A Kovács Gyula szívéhez fogható erő, az ő szeretetéhez mért szeretet azonban páratlanul áll az újabb idők történetében. Mert sok ember ajkáról hallottuk itthon a *mindent a hazáért!* hangzatos jel-szavát, de hogy ezt a szó szoros értelmében meg is tegye valaki, arra még a legrajongóbb lelkek is csak álmukban mertek gondolni. A csukaszerű közvitéz, a ki ott sóhajtott utolsó a lengyel sikon, vagy a vértől megdagadt Isonzo partján, mindenét odaadta az életével, itthon azonban olyan relativ ez a minden, olyan metonymia, a mely a legtöbbször aránytalanul kis részt jelöl meg az egész helyett.

Mi, gyöngé átlagemberek, nem is tudjuk ezt másképp elgondolni. Sokat beszélünk, sokat agítalunk, de, jaj, csak kevesen vagyunk, a kik sokat cselekszünk. Vannak elismerésre méltó rekordok az áldozatkészség nemes versenyében, de mindent odaadni: ez meghaladja lelki bátorságunkat, erkölcsi erőnket.

És ezért nagy, ezért örökké élő a Kovács Gyula példája. Az ő háromszázezer koronája több mindennél, a mit ebben a világháboruban a tőke áldozott; több a milliónál, több a filadelfiai milliárdos husz millió fontjánál, olyan sok ez a háromszázezer korona, mint — a bibliai szegény asszony két garasa, a ki a legtöbbet adta a perselybe, mert mindenét odaadta.

Egy példátlan hűségű, sokat szenvedett vármegye népének nyomorusága váltotta ki ezt a csodás áldozatkészséget.

Micsoda gyönyörű harmóniája a szenvedésnek és lemondásnak, melyből az erények erénye, a szeretet fakad! Az önzetlen, a minden hivalkodás nélkül való szeretet, a melynél fenségesebb nincs a világon. Kovács Gyula nevét megtanuljuk mindnyájan és meg fogják tanulni gyermekeink az iskolában.

És ő? Mit érezhet ő e nagyszerű cselekedete után? Milyen gazdag lehet a lelke most, hogy egész vagyonát odaadta a szegényeknek! Milyen gazdag lehet a lelke, hogy meghallotta és meg tudta érteni a krisztusi szót: Menj el, add oda mindenedet és kövess engem!

Kovács Gyula

Hajdu vármegye nyugalmazott alispánja.

RUTH

— NAPKELETI TÖRTÉNET —

ÍRTA:
LÁZÁR ISTVÁN

ILLUSZTRÁLTA:
MARTON FERENC

VI.

Sikota.

Bethpeór magasságában járhattak, az Abarim hegye mellett. Ruth hirtelen megállt.

— Kik lehetnek azok, napamasszony?

Öt-hat lovaslember tünt föl a domb tövében, olyan hirtelen, mintha a föld vetette volna ki.

— Csakugyan!

Megrebbentek.

— Nem rablók-e?

— Ammonitáknak nézem . . .

A lovasok elállták az utat.

— Azok!

— Hátha csak békés pásztorok, kik eltévedt nyájukat keresik e tájon?

Volt közöttük egy nagy, feketeszakállu ember; rájuk mutogatott s társaival nevetett.

— Nézd, napamasszony . . . Meneküljünk!

— Hová futhatnánk, óh Ruth? — mosolygott Naómi haloványan. — Széllábu paripájok vagyon nékik, ötven lépést sem futhatnánk, megfognának . . .

— Végünk van!

— Ne félj; minden úgy történik, ahogy az Ur akarja . . . Bizonyosan békés emberek, csak mi látjuk rablóknak, mert sok bennünk a félelem . . . Aztán lesznek itt izráelita pásztorok is, ha netán kiáltozni kezdünk!

Megbátorodtak.

— Menjünk akkor, ne gondolják, hogy félünk.

Mentek volna, de az ammoniták leszálltak a lóról s elfogták az útjukat. A feketeszakállu előlépett.

— Kik vagytok?

— Naómi vagyok, óh derék ember! Uramat Eli-méleknek hívták, de megholt . . .

Az ammoniták körülállták őket.

— Hát ez kicsoda? — mutatott a feketeszakállu Ruthra. — Ki ez a szépszemélyü fejrénep?

Lángszemét rávetette.

— Ez Ruth, az én szegény menyem, kinek ugyan-csak megholt az ura, kit Máhlonnak neveztek . . .

— No, nem baj! — nevetett az ember. — Ilyen szép menyecskének magam is lennék a gazdája!

Meg akarta csipni az arca csücskét, de Ruth elhuzódott.

— Hová mentek?

— Bethlehembe.

— S minek olyan messze?

— Az atyafiakhoz.

— S honnan jöttök?

A zsiroshajú, barna legények oldalt sutyorásztak s Ruthra kacsintgattak, heherészték.

— Arnon pataka mellől jövünk, a pusztából, mely vagyon Aróer alatt. Két fiam kútásás közben kifogyott az életéből s kenyérkereső nélkül maradtunk mindketten . . . Hát te ki vagy, jó ember?

A feketeszakállu elnevette magát.

— Én-e? Én Sikota vagyok. Nem hallottatok rólam?

Naómi megrettent.

— Nem hallottam . . . Ki volt a te atyád?

— A szél.

— A szél?

— Anyám pedig a pusztá.

Sokat hallott Naómi Sikotáról, a félelmes rablóról, de nem mutatta, hanem rámosolygott.

— Tréfás ember vagy, látom . . .

Sikota fölrandította nagy szemöldökét:

— Pedig én nem tréfálok.

A rablók nevettek.

— Ugy-e, erre kell menni Bethlehem felé? — kérdezte Naómi félénk mosolygással.

— Kerülhettél volna délnek is, az Akrabbimusok hágója felé, jobban jártál volna!

— Hogy-hogy? Hiszen arrafelé az út kétszer hosszabb . . .

— De nem olyan veszedelmes.

— Itt sem az . . .

— De, bizony, az!

— Miért . . . ?

— Azért, mert — felelte nyugodtan — vagyon itt egy Sikota nevezetű rabló; s ez olyan ember, hogy megfogja a pusztában járókat . . .

— Sikota?

— Én, én.

— Te?

— Mondtam, hogy Sikota vagyok.

Naómi csendesen nevetett.

— A' nem lehet!

— No, nézd, mért nem?

A rablók kórusban kacagtak.

— Azért, mert az a Sikota gonosz és istentelen ember, te pedig igaz vagy!

— Tévedsz.

Ruthhoz fordult:

— Elveszed? — rebegte Naómi.

— S hogy bizonyoságot tegyek efelől, azt kérdem tőled, te szép fejérnép, hogy mit viszel abban a kendőben?

— Egy kicsi ételt . . . — felelte Naómi helyette.

— Akkor jó, mert éppen éhesek vagyunk!

Bőven beszélt, mert úgy látszik, nem igen volt, akivel eltereferéljen.

— No, add ide, te sárogarany-hajú menyecske, mert ha nem, tégedet eszünk meg!

Megfogta a kendőt, Ruth nem engedte.

— Nene, be' erős vagy!

Kihuzta hóna alól. A kendő a pástra hullt s megcsörrent a pénz.

— No, látod? — mondta Sikota Naóminak, nevetve. — Minek titkolódzol, te kedves öregasszony? Hiszen már messziről megmondtam, hogy találtatik ebben a kendőben vagy kétezzer ezüstsékel . . .

Naómi sirva fakadt. Ruth lesujtó pillantást vetett Sikotára.

— Talám-tán haragszol, te szép sárga asszony? Inkább örvendj, hogy elveszem tőled. Nagyszerű ez gyenge fejérnépnek!

— Elveszed? — rebegette Naómi.

— El.

— Minden vagyonunk s reményünk! . . .

Sikota vigasztalta:

— Ne búsulj, te öregasszony, kit úgy szeretek, mintha édes néném volnál, mondom, ne búsulj. Neked könnyű, téged megsegít az Úr, de rólam egészen elfelejtkezett s így magamnak kell, hogy gondoskodjam . . . Aztán minek is nektek ennyi pénz? Nem isztok, s nem kockáztok, mi pedig igen. Vagy pedig szép menyed jövődjét félted? No, ne mondd, hogy hiányzik belőlem a jóság: elviszem én magammal, s mondom, jó helye lesz a mi sátrunkban . . . Fogjátok meg!

Ráestek s megragadták.

— Pásztorok! Segítséget!

Erősen sikoltottak s megölelték egymást.

— Pásztorok! Pásztorok!

Voltak a közelben. Kutyaugatás hangzott, s a tulsó dombhajlásból előfutottak tizenketten.

— Lóra! — káromkodott Sikota. — Csak a pénzt . . .

Elvitték Máhlon és Kiljon örökét.

Porosz tiszték Thzséron herceg Odeschalchi Zoárd parkjában: (Balról-jobbra) von Reibnitz 12-es dragonyoshadnagy, Saurma gróf 1-es küraszirkapitány és von Seidel 10-es ulánushadnagy.

József kir. herceg meghallgatja egy járőr jelentését.

Weszely Tibor huszárfőh. felv.

AZ ÓRA.

A Petőfi-Társaság Vigyázó pályázatán dicséretre méltott „Versek a szobából” című ciklusból.

*Kis szolgája a végtelen időnek
Dalol egykedvűn, halkan a falon,
Miként szavát egy régi ismerősnek,
Álmatag csöndben némán hallgatom;
Tűnő életünk sirató románca
Lelkem dalán a messze multba vész . . .
— Aranyderű az óra halk nótája
Tavaszi dal s az élet nevetés.*

*Aztán miként ha gyöngyök elgurulnak
A vig nevetés elcsendesedett,
Sorsomba már az árnyak rajzolódtak
És a lelkemből lassan kripta lett.
Ifju-örömök, álmok után nézve
Értetni kezdtem, mit az óra mond:
— Elmúlik minden, s csöndes zengésébe
Mind több, több lett a mély, borús akkord.*

*Az órák, napok, lassan évre nőnek
És ő dalol: elmúlik minden itt,
Elfogy a szála éltémnek, iaómnak
S lassan nem lesz már, ami melegít
Lelkem színes virágai, az álmok
Elhervadnak, mint drága koszorúk,
Mind sűrűbbek lesznek a búcsúzások
S lesz halk nótája egyre szomorúbb.*

*S ő csak dalol; az időt méri, méri
Kis fáradhatlan csöndes hegedős,
Öröm vagy bánat olyan mindegy néki
S olyan mindegy, ha nyár vagy szürke ősz.
Olyan mindegy, ha visszanezünk fájva,
Ha minden szépség már multban pihen,
Ha egykedvű halk monoton nótája
Már olyan mint egy fájó rekviem.*

Jelliney Dezső.

Pihenő a hársak alatt.

Balogh Rudolf harctéri tudósítónk felv.

A TENGER ÉJJEL.

Irta DOBAY ISTVÁN.

Tsanak-Kalé, 1915. június 11.

A török ház erkélye a tengerre néz.

Utolsó estém a Dardanellákban: sajnállok aludni menni. Hat órai lovaglás Trójából sem tört meg eléggé, egykönnyen nem tudok megválni a harctér tengerének titkokkal teli éjjelétől. A lakatlan városrészt hatalmas villájában egyedül lakom. Erkélyem alatt fülemüle csattogtatja szerelmes, bús dalát. Gyermekkori emlékek jutnak eszembe: a sötét nagyszobán féltünk keresztülmenni, — itt egy idegen ország szétágyuzott üres városában magam vagyok. Végtelen nyugalmat érzek.

Kiülök az erkélyre, belebámulok az éjszakába. A nappali hőség után jól esik a tenger sóhajtása, mely könnyű *bríz* szárnyán hajtja felém a levegőt. A nagy zenét még nem kezdték el, még csak hangolnak odaát. A sötétben titkos lángok gyulnak a dombokon. Óriás amfiteatrunként veszi körül a széles öböl az ázsiai partot, melyből mint ölelő karok nyulnak elő a *Hamidié* kupolás sáncai. Figyelem a fényjeleket. Fehér és vörös tányérok gyulnak s alusznak ki szabályszerűen. A titkos fénybeszédet meg lehetne talán fejteni: egy rövid, két hosszú, ismét egy rövid s három hosszantartó fényjel: evet — igen — okoskodnám ki a titkos beszédből, ha értenék hozzá. *Kilid Bahr* lovagvárra emlékeztető falai fölött két tányér fénye villan föl egyszerre: piros és fehér. Amodaát ugyancsak két lobbanást látok s ezek most egymással beszélnek. Feleselésük pompásan megfigyelhető. Két fehér egy vörös — két vörös egy fehér. Fehér, fehér, fehér — vörös fehér, vörös fehér.

A várbeliek makacskodnak: két fehér egy vörös — nem, nem: vörös, vörös, vörös. A *Hamidié* felől lapos sugár szalad át a tengeren, — megakad egy fényzávonon, melyet fényzórázó repít tulfelől. Egymásba szalad a fényük: együtt kutatnak, keresnek valamit. Itt van a szoros legkeskenyebb része, itt elcsiphetik az angol betörőt, ha víz alatt is szalad teste, az áruló pereszkep elég biztos célpont a tengerre meredő ágyutoroknak. A göncölszekér is a tenger alatt futó merészre néz, lefele fordult tengelye a vízre mutat. Hátsó két kereke nyomán — már szokásból is — megkeresem a tisztán fénylő, esthajnal-csillagot: éppen fölöttem ragyog. Mintha csak falusi kertünkben nézném az eget, a hol az apámat látogató Hodossy Imre bátyánk tanítgatott az égbolt csodás meséire. Azóta a két jóbarát a csillagok közé költözött s onnan nézik a földi csillag véres villogását.

Álmodozásomból ágyudörgés térít magamhoz. Aztán ismét csend: az átelleni hegyekből *Saros* öböl felől gigászi fényzórázó tör elő. Széles fehér sugara idegesen szalad végig a hegyoldalakon.

Néha megáll s ilyenkor hiszterikusan reszket. Ismét elrohan s eltűnik a nyugati hegycsúcs mögött, mely mint hatalmas lámpaellenző takarja el *Tsanak* felé a borzasztó erejű fényzávonot. A nagy színjáték uvertürje megvolt, kezdődik az első felvonás. Távcsövet szememhez tapasztom s figyelek. A fényzávon jelentkezik. Hosszas szaladgálás után diadalmasan nyugszik meg egy ponton. Szemidegeimet a végsőig feszítem s lázasan kutatok a hegyre tapadt fényzórázó nyomán. Apró fekete hangyák ezrei, katonák hosszú sora vonul felfelé, ezt szondázta ki az angol fényzórázó tíz millió gyertyányi ereje.

A poklok tüze szakad fel az éjszakából. Fűlsüketítő dörgéssel zúgnak, — dörögnek — búgnak az ágyuk, s mint finom szoprán kattog a gépfegyver. Wagner és Strauss két zenekarra szedve nem produkálna akkora hangzavart, aminő a feleselő ágyuk hangorkánja nyomán itt fakad. Kőrülöttem a fénytányérok elaluszna, szükség rájuk többé nem kerül: itt már csak az öregek beszélnek ma: a gyerekek aludni mehetnek.

A repülő gránát a sötét éjszakában rakétánál nem néz ki egyébként s ha nem süketültem volna bele a lármába, falusi tűzijátéknak látnám az egészet. A legfurcsább, hogy látom villanni, aztán egy domb mögött eltűnni s ismét lecsapni a bombát, mely angol hajókról fut a menetelő katonák közé, a kiket *Tsanakról* szállítottak reggel a tulsó oldalra.

Pont éjfélkor elnémul az éjszaka, — erkélyem alatt fülemüle csattogja tovább megszakadt szerelmes, bús dalát . . .

VISSZAVÁRÁS.

*Együtt ülnek az öregek.
Gondolatuk száll messze . . . messze.
A lelkük teli áhitattal,
Mint egy őszi vasárnap este.*

*Mintha valami öreg kobzos
Csapna bus húru régi lantba
Sóhaj röppen, a csend török . . .
Megremeg az anyjuknak hangja:*

*Ugy-e a fiunk visszajön?!
A jószasszony is úgy vetette.
Az Ur sem próbál már bennünket!
Hisz' négy fiunk van eltemetve.*

*Ugy-e a fiunk visszajön?!
Hogy fogjuk várni jóra, szépre!
Csillagot, Sármányt felcsengőzzük.
Ugy-e, apjuk, úgy meggyünk érte?*

*Sütök neki foszlós kalácsot,
Adok majd rá patyolat inget.
Az a nap, mikor visszajön,
Szébb lesz, mint a karácsonyünnep.*

*Nem marad soká' legénysorba'.
— Rég tudom kié szíve, lelke;
Hüségese jó lány, Kádár Magda,
Ugy sir utána, mint a gerle. —*

*Ugy-e, a fiunk visszajön?!
Óh ha már is mehetnének érte!
Be' szeretném már hallani,
A generális hogy dicsérte.*

*Elhallgatnak az öregek.
Gondolatuk száll messze . . . messze.
A lelkük olyan szomorú,
Mint egy őszi vasárnapeste.*

*Sóhaj röppen, zokogás búg fel,
Az anyaszívnek szent zenéje . . .
Ringató remény aranypora
Szítal a búbos kemencére . . .*

Keéky István.

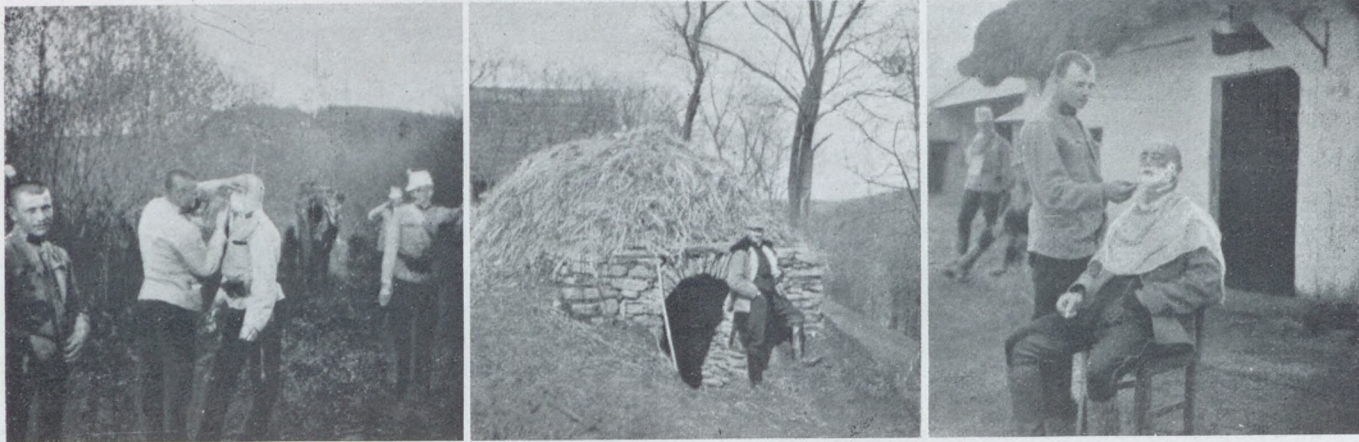

A XVII-es hadikórház bejáratánál.

Középen Noel dr. törzsorvos, kórházparancsnok; balról Szontagh Antal főhadnagy, jobbról Breuer Henrik hadnagy. A XVII. számú kórház békés időben is az ország egyik legnagyobb katonai kórháza, a háború kitörése óta pedig a legnépszerűbb hadikórház, mely a pompás levegőjű Krisztinavárosban kényelmes berendezésével és gyönyörű parkjával mint üdülőhely is elsőrangú. A kórház kiváló orvosai, élükön a népszerű „törzs“-zsel éjjelt nappallá téve buzgólkodnak hivatásuk teljesítésében s mellettük reggeltől estig híven kitart az ápolónők lelkes csapata, a melyben Buda legelőkelőbb patricius családai vannak képviselve.

A XVII-es hadikórház önkéntes ápolónői:
Felső sorban: Horváth Mancsi, Horváth Iza, Bunzel Emmy, Havel Edith. Alsó sorban: Eibl Emmi, Szedlacsek Ilonka, Dáni Balázné, Lindmayer Piroška, Fibich Loly.

A mikor pihennek a srapsnelek és gránátok. 1. Gyorsborotválkozás. 2. Pompás lakás. 3. A hadnagy ur borotválkozik.

Haász Aladár dr. huszárhadn. felv.

AZ „UJ ISKOLA“ FELÉ.

A ma érvényben levő tanítási módszer, mely többé-kevésbé zsúfolt, rossz levegőjű iskoláinkban évszázados tradíciókon felépülve divik, semmiképpen nem áll összhangban a kultúra más tereumainak előrehaladottságával. Nem áll összhangban pedig nemcsak azért, mivel az ominózus nádpálcára és a szekundától való rettegésre alapítja tudományterjesztő hatalmát, hanem azért sem és főképpen azért sem, mert a ma korszakának pszichológiai tudományokban való előrehaladottsága és az individualizmust kellőképpen értékelni tudó felfogása dacára a nevelést — hogy úgy fejezzük ki magunkat, — gyári-iparszerűen, tömegtermelés gyanánt űzi.

A gyermekek lélek ismerői ennek a módszernek hadat üzentek s ebből a hadüzenetből született a XX. század kulturájának legjelentősebb reform-mozgalma, a gyermektanulmányozás. A gyermektanulmányozók elsősorban a gyermeki lélek egyéniségét keresik, hogy ehhez szabhassák a tanítás menetének a fonálát, mely a szabad természet közvetlen hatása alatt, a gyermek közvetlen érdeklődésén épül fel.

Külföldön az u. n. kerti és munkaiskolák már régebben működnek, de a fentebbi szempontokból még azokat sem lehet tökéleteseknek nevezni, mert míg az elsőeknek csupán higiénéi, addig az utóbbinak főleg csak kézügyesítő előnyt tulajdoníthatunk az iskolák általános karaktere fölött. A Magyar Gyermektanulmányi Társaság kiváló működését bizonyítja az a maga nemében ma még páratlan intézmény, amely Domokos Lászlóné dr.-né igazgatása alatt „Uj Iskola“ néven, a Kis-Svábhegyen, szeptemberben kezdi meg eddigelé a legtökéletesebb szempontok szerint való működését. Szervezete egyelőre négy elemi és két középiskolai osztály megnyitását teszi lehetővé, 6—12 éves, normális fejlődésű, egészséges fiúk és leányok számára, kik államérvényes bizonyítványt kapnak. A tantervet, maga az iskola, főbb vonásaiban a következőképpen írja le:

A 7—8 éves gyermek élete csupa mozgás; ezt az életkort a megismerések konkrétsége jellemzi. A tanítás középpontjába tehát nem fogjuk a tulkorai írás-olvasást helyezni. E kor fő tanítási anyagává a beszéd-és értelemgyakorlatot, az ezzel kapcsolatos játékos és utánzó mozgásokat tesszük, szemléleteit pedig foglalkozásának szolgálatába állítjuk. Így lesz a gyermek munkája az óvodai foglalkoztatás természetes folytatása. A 9—10 éves gyermek lelki életét a tárgyi tapasztalatszerzésre való mohó törekvés jellemzi, amikor

kitűnő anyagot nyújt a szabad természet, a vándorlás erdőn, mezőn, gyárak, műhelyek látogatása. A tanulás főanyaga e korban a természeti élet, földrajzi és természetrajzi szempontból. Végül a 11—12 éves kor magának a természetnek, látható jelenségeinek és rejtett erőinek tudatos megértésére és felhasználására irányul. Cél: a gyermek gyakorlatias gondolkodásának kielégítése gyakorlati foglalkoztatásokkal. Főtárgya a természettudomány. Ebben az új áramlatoktól friss levegőben a hivatalosan elfogadott tantervek egész anyagát feldolgozzuk, csak más módszerrel és más beosztással.

A Magyar Gyermektanulmányi Társaság által kiküldött elnöki bizottságban Teleki Sándor gróf főrendiházi tag, dr. Ranschburg Pál ideggyógyorvos, egyet. m. tanár és Nagy László képző int. igazgató, a Magyar Gyermektanulmányi Társaság ügyvezető alelnöke — ki évek során át végzett fejlődéstani tanulmányai és megfigyelései nyomán az Uj Iskola tantervét készítette — foglalnak helyet.

Azok a szülők, a kiknek módjukban van, ne mulasszák el gyermekeiket részesíteni a jövőkor nevelési módszerében, a mely testben és lélekben, tudományban és erkölcsben, józanul és önállóan gondolkodni tudó embert akar nevelni növendékeiből, a szó legnemesebb értelmében.

Kökény László.

Simén Béláné haditudakozó, levelező és csomagoló irodája Tusnyán. A közepén Simén Béláné áll. Bornemisza János báró felv.

A galíciai harcokból: Huszárok felderítő uton. Elöl Szinyei Merse Jenő és Szinyei Merse Zsigmond huszárhadnagyok.

Balogh Rudolf harctéri tudósítók felv.

VIRÁGMŰVÉSZET.

Talán ez az egyetlen szépség, a mit a háboru meg nem ölt. A virág kibuvik a sirok alul, kihajt a gránátok feldulta mezőn, s megél még a pesti utca forró napsütéstől elolvadt aszfaltján is. Ám az a néhány utcasarok, a hol óriás kosarakban fölhalmozva virit a tövéről leszakasztott rózsa, vagy a hosszuszáru liliom s a hol a budapesti utca dologtalan sétálója a maga mindennapi virágszükségletét fedezi, még távolról sem sejteti: micsoda óriás virágkultuszt hozott magával az idej tavaszi évad. Az eleven virágoknak ez az ujjáéledt divatja — melyet egy időre háttérbe szorított a mesterséges, csinált virág — tulajdonképpen már a télen kezdődött, de persze, a tavasz sokkal alkalmasabb ennek a divatnak minél szélesebb körben való elterjesztésére, mint a tél, pláne most, mikor a háboru becsapta az ajtót a Riviéra hatalmas virág-importja előtt.

Mintha az idén egész Európa hölgyei egyszerre állapították volna meg, hogy az asszonyi megjelenésnek legszebb disze — szinte jelképe — a virág, ugyan az utca mostanában, mintha nagy, eleven virágok keltek volna utra rajta. Mindenütt virágdisz: ruhán, ernyőn, kalapon — az élő virág alkalmazásának lehetősége az idén szinte nem ismer határt. Eddig csak szobadisznak, gomblyukba, legjobb esetben szerelmi

hírnökül alkalmaztuk a virágot, ma végigkísér bennünket egész napi életünkön keresztül. Tavaly még nőiesnek éreztük volna, hogy komoly dolgozó-szobánkat virággal diszitsük — ma a legszigorubb író- vagy könyvtárszoba asztalán, a poros föliánsok, vagy akták között is helyet kap egy kis virágváza, melyben néhány szál rózsa, vagy mezei virág illatozik.

Természetes, hogy ilyen körülmények között azokon a helyeken, hol a barátságos, könnyebb hangnem az uralkodó, még fokozottabb alkalmazást talál az élővirág, mint azelőtt. Így a terített asztalon, vagy a szalonban, hol jókedvű embereket óhajtunk magunk körül. Sőt feléledt halottaiból nagyanyáink virágnyelve is; szinte minden alkalomhoz külön virágdiszt állapított meg a divat. De megváltoztatta e nagy virágkultusz a virágos boltok külső és belső képét is. Azelőtt ez is csak olyan üzlet volt, mint a többi; ma valóságos szalón, hol az izléses és drága virágalkotások a szó szoros értelmében fantasztikus összevisszaságban hevernek, akár valami virágkedvelő nagyvilági asszony budoárjában. Az izlés itt egészen új utakon jár; nemcsak a berendezés kerül minden feltűnőt, szélsőségeset, de az elrendezés is a művésziesség helyett inkább a bensőséges természetességre törekszik.

Nagy szerepe jut a virágművészetben a színes szalagoknak, melyekkel roppant festői hatásokat lehet előidézni. Vörös amarylliszeket kék bársonyszalaggal,

kaméliákat francia aranybrokáttal díszítenek — hogy a hatást ellentétekkel fokozzák. Még a terített asztalra is jut szövet, szalag, miegymás. Kerek asztalra például óriási bronzkosárban barackvirágot állítanak s liberty-selyem pomponokkal emelik amugy is meglepő effektusát. De alkalmazzák a biedermyeres virágfüzért is az asztalon végig, hol egy és ugyanazon virágból, hol ritmikusan váltakozó virágokból, melyek talán még dekoratívabban hatnak, mint az egyneműek.

Külön fejezet illeti meg azonban azokat a virágokat, melyeket — persze ugyancsak dekoratív célból — magunk viselünk, akár a kézben, akár a ruhánkra kitűzve. A rózsza az új divat szerint is még mindig királynője a virágoknak, s éppen ezért legszívesebben is veszik, de nagy népszerűségnek örvend a pármaibolya, a gyöngyvirág és az orgona is. Az elegáns asszony ott-hona naponkénti fel-díszítésére inkább a színes tulipánokat használja — különösen az úgynevezett papagálytulipánokat, — melyek bizarr formáikkal, keskeny, hosszú vázában igen dekoratíven hatnak. Viszont az elegáns gavallér virágja még ma is a szegfű, de inkább csak itt Budapesten; az amerikai dzsentlemén már szívesebben viseli a drága orkideát. Egyáltalán meg lehet állapítani, hogy a *Virágos Budapest* jelszó nagyban emelte nálunk a virágkultuszt s ha a háboru vihara fejlődésében meg nem akasztja, a magyar és bolgár kertészeti termékei mihamar kiállhattak volna a versenyt akár a firenzei és nizzai virágtelepekkel is. Elegáns urak ma gyakran kultuszt csinálnak a virágból. Aminthogy a virágviselet egyik szépségét éppen annak rendszeressége teszi. Asszonynak meg éppen legszebb ékszere az élő virág, feltéve persze, hogy kellő izléssel és tapintattal tudja e bájos dísz toalettjéhez és egyéniségéhez alkalmazni.

Mindenesetre csak örvendeni

lehet azon, hogy a virágok divatja nálunk is egyre általánosabbá válik. Az igazi jele ennek ugyan nem az, hogy az utcán egyre több és több lesz a virág, hanem az, ha lakásunk is mindig tele van friss virággal; de azért az utcasarkokon egyre jobban elszaporodó vándorló virágkosarak mégis csak jelzik a haladás útját, a mit Budapest ezen a téren is megfutott. És ma már nem egy olyan ház — bérház, nem villa, mert ott a virág magától értetődik! — akad Pesten is, ahol a ház asszonya virággal

kel és virággal tér nyugovóra. Az orvosok ugyan azt állítják, hogy a hálószobába nem való virág, de azért egy friss mezei csokor vagy néhány szál piros rózsza még aligha tett beteggé akárkit is. A kórházba virágot viszünk a betegnek és egy szál mosolygó rózsára kipirul a halovány arc, nevetésre éled a fáradt, vértelen ajak.

Terített asztalról pedig éppen sohasem volna szabad hiányoznia a virágnak, amint-hogy bájos látvány néhány szál virág a robogó kocsiban, vagy automobilban, ahogy

mind sűrűbben látjuk már a Stefánia-uti kocsikorzón is. Még a büro szürkességét, a hivatalos szoba fásult komolyságát is pompásan enyhíti, ha poros akták közt, félvásznonba kötött szabályrendeleték fölött gyöngéd kézzel kötött csokor virul. Szomorú, szegény beamter az, a kinek az íróasztalára sohase jutott egy szál virág.

Minden fényűzés között ez a legszerényebb és a legművészebb s a társasági ember éppen azzal jelzi leghivebben a maga társasági voltát, hogy az ilyen látszólag jelentéktelen dolgokban is — mint aminő a virágkultusz — nemcsak a divatnak hódol, de a maga benső lelki vágyát elégti ki, mikor a maga külső megjelenését és otthonát is olyan bájosá igyekszik varázsolni, aminőnek az Isten szabad ege alatt a szent természet mutatkozik előttünk. *Tövis.*

Nász a háboruban:

ifj. bonyhádi Perczel Dénes 7-es huszárfőhadnagy, a háború tartama alatt eddig háromszor tüntették ki; a Signum laudis-t, a 3-ad osztályú hadiéki ményes katonai érdemkeresztet és a vaskeresztet kapta. A duklai harcok alkalmával orosz fogságba került. — Menyasszonya kölcei Kölcsény Ella.

Perczel Miklós amatőr felv.

Nász a háboruban:

Tardoskeddi Benke Miklós és felesége.

Adéle műterem felv.

naményi Koncz István 4-es honvédhuszárszázados. A harcban tanúsított hősi magatartásáért előbb dicsérő oklevelet, most pedig a Signum laudis kitüntetést kapta.

H-1189.

Mint olyan valaki, a ki joggal a Társasághoz tartozónak tarthatja magát, elsősorban illendőnek tartom bemutatni magam. Berliet vagyok, 20/24 HP. Egy igen szimpatikus turakocsi, nem kicsiny, nem nagy, egy 60 kilométer maximummal bír, de ezt jól bíró, kocsi vagyok. Szervezetem egész jól rendben van és remélhetően nem mondja még fel a szolgálatot néhány esztendeig. Nem vagyok még olyan élemedett, hogy elfásult lehetnék a kalandokkal szemben. Sokat adok a külsőségre, carosseriám kedves, sötétzöld, tiszta, elegáns egy sportcarosseria, nem mintha holmi divatbáb volnék, de mégis, mindenki tartsa meg a társadalmi helyzetével járó kötelességeket és nem helyeslem azt, midőn például — mint egy Mercedes barátom is — az ő pozíciójában olyan elhanyagolt, piszkos, declassé megjelenéssel bír, mint teszem fel, egy bérautó. Ezzel a Mercedes barátommal különben sokat el szoktunk fecsegni — hisz egymás mellett lakunk a garageban — és elismerem, hogy ő belsőleg nagyon kitűnő rendben van, gépe elsőrangban működik és sok kilakozott, hencegő

landaulet megirigyelhetné, kiknél igazán a külsőség minden és rozzant gépükkel azt hiszik, hogy a carosseria az autó. Az én barátom, az autók Szokratése, a mint szereti magát néha nevezni, a legjobban igazolja azt, hogy vajmi sokszor a faragatlan külső nemes, előkelő lelket takar. Ezt csak azért mondom, hogy valaki ne azt gondolja, hogy én holmi tehetségtelen motor-dandy vagyok csupán, ki másra nem való, csak arra, hogy léhán, nagyokat fujva, cifrázkodva járkáljon le és fel a korzón, a mulatók és szállodák közt és mihelyt valami komolyabb dologra akarnák fogni, defectust jelent. Nem, én H-1189 nem vagyok ilyen fából taragva. Nem tagadom, én is szeretek végigrobogni a korzón, szeretek megállni a pompás kirakatok előtt — kiváltképpen szeretem a műkereskedéseket —, de azért akkor vagyok igazán boldog, ha üde májusi reggelen frissen libegő gépemmel, tisztán, vidáman nekivágok az országutnak és a zöld mezők között, vagy az árnyas, sima erdei utakon robogok. Elegendő gyorsan megyek, hogy érezzem azt, hogy nem vagyok meklenburgi gép — így csufoljuk a teherautókat és társait — de még sem olyan gyorsan, hogy ne maradna időm a kilométerfalás között gyönyörködni a természetben, a mezők vidám, erős, nyers színű virágaiban, mi rohanás közben mint egy impresszionista tájkép hat reám. Igaz, hogy néha gicsszerű, de — hogy is mondják csak — néha még szundikál a derék természet is.

Nagyon szeretem azt, a mit természetnek szokás nevezni és a melyhez a visszatérést az a nagy Jean Jaques ajánlotta és nem tudom megérteni azokat az autókat, kik egész életüket a vámsorompók között élik le. Azonban ez a szeretetem egyuttal forrása szenvedés imnek, de hát van-e szeretet, melyből szenvedés nem fakad, mondta nekem egy operabemutató alkalmával egy villamos autó, midőn egymás mellett állodgálva vártunk és nagyon kedvesen csevegtünk. Igazán kedves, sikkos, kecses járásu teremtés volt, jól tudott franciául és kissé melancholikus természetű volt. Ez az este nagyon kedves és bánatos előttem mindig, de vannak dolgok az életben, mik nem folytatódnak; egyszerre megszólalt a portás üvöltő hangja: 1189! és én távoztam, hívott a kötelesség és azóta sem láttam. Egyszer a Stefánia-uton késő este úgy láttam, mintha elegáns alakja ment volna előttem nesztelenül, lihegni kezdtem és utána eredtem, csakhamar elértem: nem ő volt, sajnos, és ekkor nagyon bánatos lettem és az egyik hátulsó pneumatikom hatalmas pukkanással kilyukadt. Éreztem, hogy egy illúzióval szegényebb lettem. Ez az élet. Mint pompás gép, ragyogó carosseria kezdjük, azután kopunk, romlunk és a végén ócskavas, tüzelőfa leszünk. Vanity fair. De hát hogy visszatérjek, a honnan kiindultam, ez a természetszeretetem sok szenvedést okozott nekem. Télen ez nem igen bánt. Jó besietni a napi munka, a csúszós, havas utcákon való járás után a garageba, ellenben tavasszal, nyáron sokat szenvedek, érzem kis turakocsi mivoltomban rejlő tehetlenségemet, érzem, hogy mit érnek a vágyak, ha nincs elegendő lóerő azok megvalósítására. Imádom a hosszú utakat; az érdekes kalandokat, messzi országokat és népeket szeretnék látni, távoli országutakon szeretnék végigrobogni és mindössze a Balatonnál voltam háromszor vagy négyszer és egyszer Tátra-Lomnicon.

CAPHOCAL

GYERMEK-TÁPSZER

legtökéletesebb hizlaló, csonterősítő, fogzás lefolyását megkönnyítő csecsemő- és gyermek-tápszer. Egy eredeti doboz ára 3 kor. Mindenütt kapható.

Bertényi István 1-es honv.-huszárszászlós, az ellenségkel szemben tanúsított hősi viselkedésért az ezüst vitézs. éremmel tüntették ki.

És az az elcsüggesztő, hogy érzem, hogy mindig így lesz, talán Bécsig eljutok és ekkor: nincs tovább.

Egyszer már azt hittem, eljutok legalább Konstantinápolyba, meglátom Mohamed és Pierre Loti választott népét, járom S:ambul utcáit és ülésemen omlatag és fátalos török hölgyek is fognak talán heverni, gázolhatok piszkos konstantinápolyi kuvaszokat és nem lett belőle semmi. Miskolcig jutottam el csak, Miskolcig. Pechem volt, nem bíztak bennem és talán igazuk is volt. Oh, mint irigylem társaimat, kik erősek, kitartók, tágasak és elhagyhatják a monarchia határait. Van egy társam — Fiat —, ki ha ugy szemre kopottasabb, nehezebb fiu is már, mégis a mult tavasszal Spanyolországban volt, istenem. Szomoruan pislogó reflektorokkal hallgattam, midőn visszatérve utjáról, beszámolt élményeiről a garageban. Ő is sok mindenféle érdekes dolgot beszélt az utakról, garageokról, sorompókról és egyebekről, de ő egy derék, becsületes automobil csupán, a kinek csak a maga szakmájának körébe vágó dolgok iránt van érzelme. Én elképzelttem, őh sajnós, csak elképzelttem és bármit mondjanak is a költők, kik szegény fickók és így helyén való, ha csalják is magukat, hogy a képzelet szebb, mint a valóság, mégis én szomorú voltam nagyon, nem izlett napokig a legjobb benzín sem és sofföröm — szegény fiu — egyre káromkodott, hogy rozsdásodom. Dehát hogyan bankódtam volna, ha elgondoltam azt a sok poézist, a miben nekem részem nem lesz soha.

A hegységek szűk és veszélyes utjai, kis, furcsa vendégfogadók az ut szélén, a hol szép májusi éjszakákon Sevilla környékén megszálltam volna. A Carmen, a bikák, grandok, donnak, az elragadó vidékek, a forró levegő, a túlfűtött érzelmek. Istenem, érzem, hogy még a benzinnel is más az ize, zamatja Don Quichote e klasszikus földjén. Kigyűltek volna a színes öltözött asszonyok, a délceg férfiak, a jámbor, derék csacsik az utra, midőn én büszkén és mégis barátságosan elpöfögtem volna előttük. Találkoztam volna bizonyára egy szép szőke, hosszúkas testű, szelepnélküli Knight-kocsival is — egy drága kis Gibson Girl-lel — és istenem, utazás közben gyakrabban történik a barátkozás stb. De minem is álmodozni. Megrontója az életnek, elveszi az ítélőképességünket, tétovázók leszünk és még holnap nekimegyek valami kilométerkőnek. Legyünk stoikusak: mint a mellett pihenő öreg Mercedes barátom mondja. Mert ha nem leszünk azok, keserűség, gyötrődés az egész életünk. Lám, H—1189 a nevem és

valahányszor s

vezetéknevemre, H-ra gondolok, eszembe jut az én tragédiám. Istenem, ha nem H lennék, de büszke F—1189.

Hisz gallnak születtem, gépemben a régi latin erő zakatol, je suis latine, és mégis jöttek parvenü idegenek és elvittek magukkal a földre és én H lettem és nem F és mi szomorúság is jutott osztályrészemül a francia automobil-export következményeképp. Hisz igen szép város Budapest, a szolgálat nem nehéz, elég jól ellátja az ember, ha az országutak nem is elsőranguak éppen, de hisz az még nem oly rettenetes. Itt kevesen vagyunk, itt megbecsülik, tisztelik az autót, félreállnak az utjából, mi itt urak vagyunk. De mégis: Budapest, H. Járnék Párisban, a világ szívében, szép, finom nőket hordanék a Bois-ba, álldogálnék a Rue de la Paix üzletei előtt, látnék angolokat, oroszokat, amerikaiakat és japánokat. A nagy Opera előtt — várva az előadás végét — szemlélném pompás és nagyszerű forgatagát az életnek. Mit bánám én, hogy nem törődnek velem, hisz oly jó feltűnés nélkül szaladgálni az utcákon — a mit itt, sajnós, meg nem tehetek — mit bánám én, ha nem 1189 lenne a számom, de 25676, de F lennék, büszke, boldog F, Páris, Páris. Eh, már tulságosan szentimentális leszek, hisz férfi vagyok, nem gyöngé villamos autó 24 kilométer maximummal. De teremtőm, vajjon férfi vagyok-e? Igen, igen, az vagyok, de úgy érzem, hogy degenerált, a kulturában, az ennuiben tétlenné vált. Utóvégre, ha őszinték vagyunk, én 60 kilométerig bírom csak az iramot, 60 kilométert és eggyel se többet — sőt ha még őszintébbek vagyunk és leszámítjuk azt a bizonyos forgási mozgását a kerekeknek —, bizony még egy párral kevesebbet bírok felfalni egy óra alatt. Hisz jól van, 60 kilométer is szép egy óra alatt, de egy perc — egy kilométer és soha több: ez már nagyon elcsüggesztő. Nem lesz az életemben egy perc, melyben a nagyszerű gyorsaság mámorától elveszhetném az öntudatomat.

Szécheny-Szabó Vilmos huszárhadnagy hősi magatartásáért a 3-ad osztályu hadiékítményes katonai érdemkeresztet kapta.

Katonásdi: László Gábor fiacskái.

Hodossy Gidáné felv.

Nem lesz egy perc, melynek szédítő száguldásában azt érezném, hogy megszabadultam a földtől, a poros utaktól, a szürke kilométerjelzőktől, nem lesz egy ötperces irama életemnek, melyben hacsak 10 kilométert téve is, úgy érezhetném, hogy most fölül-emelkedtem at átlagon, hogy nagy, erős, villámszerű vagyok a magam titáni rohanásában. Hiszen tulajdonképpen nem vagyok több mint egy gyorsított személyvonat, nem is egy kimondott, határozott gyorsvonat, csupán egy személyvonat, mely valamivel törte-több, stréberebb mint a többi. Személyvonat És ezt a szenvedésemet nem értik meg a

Az északi harctérről: 1. Einem gárdadragonyos főhadnagy, a híres Einem porosz tábornok fia, 2. Koller urlovas és St. Julien gróf 7-es ulánus kapitányok, 3. A kedvelt gulyás-ágyú, 4. Stosius 7-es ulánus főhadnagy, a hadiékiértményes katonai érdemkereszt és vaskereszt tulajdonosa. Ő volt az e'ső, akit a háborúban kitüntettek. Darányi Béla ulánuszászlós felv.

többiek, még az én Mercedes barátom is mosolyog rajtam, azt mondja, fiatal fantasztá vagyok és én hiába bizonyítgatom neki, hogy ez a 120 és többi kilométer az, a mi új nemcsak századunkban, de az egyetlen új nagy élmény, miben sok évszázad óta az emberiségnek végre része van. És én ezt is csak hallomásból tudom.

Van a garageunkban egy Dijon-Bouton versenykocsi. Többnyire benne áll hallgatagon, mereven, erősen és csak néha távozik. A többiek félnék tőle egy kicsit, respektálják, ki is térnek előle, de nem értik meg és az ő fuvarozó mivoltukban, gépjük mélyén haszontalan, excentrikus különönek tartják. Az igaz, hogy furcsa legény. Izmos, merev, keményalakú, sima, energikus, disztelen az egész teste, reflektorai vésztojósóan villannak ki olykor a sötétség mélyéből. Van az egész megjelenésében valami sátáni és monumentális és klasszikus, igen, klasszikus, valami római. Egy futurista költő verset is írt hozzá, egyenesen hozzá — ő maga, a Dijon-Bouton adta ide egy bizalmasabb órában — és ha a vers rossz is, de az intenció nemes és megbecsülendő. Én eleintén féltem és irigyeltem. Éreztem a nyugodt külső alatt a nagyszerű erőt és tudtam, hogy egy nagy auto előtt állok. De ő észrevette végre, hogy én, ha külsőleg nyárspolgári, elegáns dandy vagyok is, megértem őt és rajongok érte és ettől kezdve, ha nem is lettem barátja, ahhoz túl nagy, de legalább maga közelébe engedett néha. Most már tudom, hogy ő sem boldog. A köznapi élet örömeit nem tudta élvezni, némi szomorúságot vettem észre rajta, midőn a korzó, a májusi turák szépségeiről beszéltem neki.

Csodálatos, de e nagy Dijon-Bouton nem ismeri az életet. Itt él a garage négy fala között és ha kikerül, rettenetes gyorsaságában, vágatásában nem lát semmit. Nincs barátja, társa, szerelme, mert mindenkit el akar hagyni, mindenkit meg akar előzni.

Abba már belenyugodott, hogy az ő számára gyöngéd villamos autók nem lesznek, de társa sem lesz, mert

hisz kibírja éppen úgy az iramot mint ő, és azt ő úgy is meg akarná előzni és ha nem tudná — gyűlölné. Ha erre gondolok, sajnálom ezt a titáni Dijon-Boutont, de hisz istenem, minél kiválóbb valaki, annál magányosabb. És mégis irigylem őt. Egy hajnalban visszatérve, mély, szomorú hangján jóakaratosan beszélni kezdett. »Ma, Berliet fiam, ma nagyszerű nap volt. Tíz perc alatt 25 kilométert tettem meg.« Azután beszélt lassan, valami elragadó mámorossággal a gyorsaság nagyszerűségéről. Pompásan beszélt. Végtelen megfeszüléséről a gépnek, mint dolgozik valami nagyszerű vonaglással az egész test, mint nyulik el mint valami gigantikus fenevad a rettenetes iramban, mint remeg egész mivolta és mennyire nem törődik az utakkal, a tovatűnő, csak sejtett vidékekkel, a távolsággal, a mit megtesz, önmagával, az esetleges defektussal, a pusztulással és csak a gyorsaság széditő mámorát érzi. Azután beszélt a versenyekről, midőn egyenlő erősek, kiválóak, nagyok küzdenek a célért, a győzelem elképzelhetetlen értékéért. Mikor érzi, hogy a végzet jár nyomában bár, mégis ő rajta áll minden. Nagyon szomorú lettem, mint a ki különös és számára elérhetetlen nagyszerűségű dolgokról hall.

Minő más ennek a Dijon-Boutonnak versenye a mi kis tréfáinkhoz képest, midőn valamelyik véletlenül mellénk került hasonszőrű kiránduló kocsival versenyedít kezdünk játszani az országúton, hogy melyikünk ér előbb Cinkotáig. Elgondolkodtam sokáig mindenfélén, a mit magam is itt-ott átéltem, társaimtól — kik közt minden rendű rangu erejű auto van — hallottam, eszembe jutott egy és más, a mit láttam, hisz utóvégre azért nekünk a tervező jó éles reflektort, hogy lássunk is vele és elhatároztam, hogy egy és mást el fogok mondani egy urnak, a ki néha szokott rajtam menni és a ki midőn nyugodt, folyamatos tempóban megyünk, úgy hogy nyugalmasan szivarozhat és nem kell figyelnie tulságosan a kormánykerékre, megérti az én gépem egyhangú zakatolását és talán le is jegyezi, minthogy néha úgy hiszi, hogy különben is ez a mestersége.

Ujhelyi Nándor.

ifj. Darányi Béla 7-es ulánuszászlós, a háború kezdete óta a harctéren van.

Pilótáink az északi harctéren: Ventura Hans és Ellner Róbert főhadnagyok felszállás előtt.
Cejnek József pilótafőhadn. felv.

NÉPELELMEZÉS A HÁBORUBAN.

Egy katonai szakértő, a ki a háboru közgazdasági következményeibe is mélyen pillantott bele, azt mondja, hogy a háboru szerencsés kimenetelét elsősorban az emberanyag és a hadiszerek gyors pótlása, a csapatok és a polgári népesség helyes élelmezése dönti el. Ez az utóbbi szempont tulajdonképpen sokkal fontosabb a háboru sorsára nézve, mintsem gondolná az ember. A kinek a háboruban a legtöbb s legjobb embere, municiója és élelmiszere van és azokat saját eszközeiből teremti elő, azé lesz szükségszerűen a győzelem is.

A háboru mindenkor *pénz és élelmezési kérdés* volt és ma is az; ezért tehát, a mikor a világháboru kitört és katonáink felszerelésének, szállításának és élelmezésének fontos feladatait megoldották, felmerült az a nagyfontosságú kérdés, hogy vajjon az otthonmaradtokról a háboru ideje alatt (a minek tartamát pedig ma senki sem láthatja előre) kellő gondoskodás történhet-e s hogy a nép élelmezése biztosítottnak tekinthető-e. A mint az elgondolható, a népnek a háboru alatt élelemmel való ellátásának kérdése már a béke idejében is különös figyelem tárgya volt és lehetőség szerint gondoskodtak arról, hogy a nép a háboruval járó elkerülhetetlen közgazdasági zavarok miatt hiányt ne szenvedjen. A polgári lakosságnak a háboru alatti élelmezésénél nagy különbséget észlelhetünk a földművelő és ipari országok közt. A 1870-iki francia-német háboruban e tekintetben alig mutatkoztak Németországban nehézségek, mivel az egész gabonaszükségletet képesek voltak a belföldi termeléssel fedezni. Abban az időben Németország még tulnyomóan agrárállam volt, a mely mezőgazdasági termékeit még exportálta is. A hadsereg és a nagyszámu polgárok ellátása foly-

tán az élelmiszerek iránt nagyobb kereslet állt ugyan be, mégis az árak nemcsak hogy nem mutattak lényegesebb emelkedést, de a kiviteli tilalom folytán némely árucikkknél még ársüllyedés is történt. Ma, negyvenöt év múltán, a viszonyok persze gyökeresen megváltoztak, egészben véve azonban nem alakultak kedvezőtlenebbé a két középponti hatalomra nézve. Mindenesetre kétségtelen, hogy már földrajzi fekvésünknel fogva is kedvezőbb helyzetben vagyunk, mint például Anglia, a mely saját termelésü mezőgazdasági termékeinek elégtelensége folytán a tengerentuli behozatalra van utalva. Angolország ezért abban az esetben, ha tengeri hatalmát elveszti a háboruban, a kiéhezetés veszedelmének teszi ki magát és ez a szempont főoka az ugynevezett angol kékvér politikának, a mi abban áll, hogy Anglia minden áron tartsa fenn szupremáciáját a tengeren.

Világos dolog, hogy az élelmezés kérdése ipari államokban szorosán összefüggő a szállítással és forgalmi eszközökkel, mivel ezekben, ellentétben az agrár-országokkal, sokkal nagyobb forgalmi hálózat áll rendelkezésre az élelmiszerek szétosztására. A szállítási lehetőségek korlátozásán kívül a forgalom biztossága is szenved. A háboru kitörésénél a vasut főképp a csapatok, lövegek, fegyverek és élelmiszerek szállításával foglalkozik, de a vasuti személyzet is elsősorban a háboru szolgálatában áll.

A kereskedelmi hajók nagy részét is a háboru veszi igénybe és azok a kereskedelmi forgalom lebonyolításától elvonatnak. Nagy jelentőségű a háboru-kitörés időpontjának kérdése is; lényeges szempont, hogy a termést már betakarították-e vagy sem, a gabonaárak háborus időkben s közvetlenül az aratás után alacsonyabbak és annál jobban emelkednek, minél távolabb esik az aratás időpontja. A háboruban történő nagy szállítások következtében az üzleti forgalom minden terén eltolódások következnek be a bennszülött népesség hátrányára. Természetesen egyes államok helyzete ezen a téren is teljesen különböző; más Németországban, mint az iparilag kevésbé fejlett Ausztriában és más nálunk mint Angliában. De még agrárlamoknál is a háboru kezdetének időpontja a hadsereg és a nép élelmezésének szempontjából itélve nagy fontossággal bír. Más tekintetektől azonban a háboru az egyes országok közgazdaságára a legellentétebb hatá-

Nyugodt percek: Lieb József vezérőrnagy, Havass Ágost dr. huszárőrnagy és Marquette Guidó vezérkari főhadnagy (május 16-án hősi halált halt) egy galíciai faluban.

sokat gyakorolja, úgy a mint azt az utolsó Balkán-háboru mutatta. A Balkán-háboruban résztvevő országok kevesebbet szenvedtek a háboru folytán, mint akkor, ha ipari államok lettek volna, a balkán agrár-államokat a marhaállomány lényeges csökkenése folytán érte a legnagyobb gazdasági veszteség és a legutolsó háboruban különösen Szerbia állattenyésztése károsult hihetetlen mértékben. Ha a rendkívüli hadiszükséglet miatt a gabona- és husarak még földművelő országokban is felszöknek, idővel ezek a megszorított kivitel következtében mégis csak leszálnak. Megnyugtatónkra szolgálhat, hogy monarchiánkban a nép élelmezése a háboru egész tartamára biztosítva van és bölcs takarékoság mellett saját eszközeinkkel láthatjuk el. Éhínségeket, a hogy azok például Oroszországban szinte időszaki pontossággal lépnek fel, hál' Isten soha sem ismertünk. Köztudomásu dolog, hogy az élelmiszerek hiánya a nagy orosz birodalom néhány területében épp oly gyakran ismétlődő jelenség, mint Brit-Indiában. Az 1891., 1892. és 1899-iki oroszországi inséges évek borzalmaira még mindnyájan jól emlékezünk. Maga az orosz vöröskeresztegylet a legutóbb említett évben hetvenezer ember napi élelmezéséről volt kénytelen gondoskodni, ezenkívül még hatvan-ezer embert látott el liszttel és gabonával, úgy, hogy körülbelül százhuszonöt-ezer lélek részesült mindennapi segélyben. Ehhez hozzá kell még számítanunk mintegy huszezer skorbutbeteg ellátását is, a kiket kétszáz barakban ápoltak.

Most is számolnak Oroszországban azzal, hogy éhínség tör ki, mert sok vidéken az aratás igen rossz volt. Tekintettel arra, hogy az aratás az orosz gabonakiviteli statisztika szerint már 1911 óta az átlag alatt maradt, újabb rossz termés nagyon súlyos következményeket vonna maga után. Az 1899-iki inséges esztendő tapasztalatai mutatták, hogy nemcsak az éhség, de az annak nyomát követő betegségek, különösen skorbut, tifusz és más betegségek nagy pusztítást vittek végbe a lakosság között. A vöröskereszt, mely akkor oly kitűnően tudta enyhíteni a bajt, ma minden eszközével együtt a háboru szolgálatában áll és szintén sok munkaerőt von el, a mely különben a föld művelésére volna fordítható.

Mivel Oroszországon kívül Angliával és Franciaországgal is háboruban állunk, felmerült az az aggodalom, vajjon a nagy tengeri hatalmasságok nem vághatják-e teljesen el Németországot és a monarchiát a tengeren tuli behozataltól és ezáltal nem éhezethetik-e ki a középponti szövetséges hatalmak népességét. Ez az aggodalom teljesen alaptalan. Elsősorban sok tekintetben nem is szorulunk rá a behozatalra. Németország és monarchiánk aratása egészében véve igen kedvező volt. A rozstermés nemcsak fedezi a belföldi szükségletet, de abból még kivitelre is jut. A kiviteli tilalom persze a belfogyasztás számára rezerválja most ezt a fölösleget. Hasonlóan áll a dolog a búzával is.

A monarchia lakosságának élelemmel való ellátása miatt még akkor sem kell tehát aggódnunk, ha ellenségeink teljesen elzárják bennünket a behozataltól. Ki

kell emelnünk, hogy burgonyában és kukoricában tavaly rekordtermésünk volt, s hogy a zab- és árpa-termés is igen jó volt. Monarchiánk burgonyatermése nagyobb mint a tényleges szükség. A készletet növelni fogja az is, hogy miniszteri rendeletek értelmében a burgonyát nem fogják szeszégetésre és takarmányozásra felhasználni. Másnemű főzeléssel, mint például káposztával, borsóval, babbal stb. bőven el vagyunk látva.

A hussal való ellátás szintén igen kedvező képet mutat. Még ha marha- és sertésállományunk nem is volna elégséges a szükséglet fedezésére, a semleges államokból gyorsan kiegészíthetjük a hiányzó mennyiségeket. A tejgazdasági termékek: tej, vaj, sajt elegendő mennyiségben állanak rendelkezésre. Hiábavaló tehát Angliának az a reménye, hogy bennünket kiéheztessen. Még ha a háboru nagyon hosszú ideig tartana is, kérések leszünk élelmezésünkről gondoskodni, feltéve, hogy gazdaságosan bánunk az élelmiszerekkel. Fontos a szeszipar termelésének korlátozása. Sör helyett több kenyeret, szeszes italok helyett több burgonyát fogyasszunk. De a gabonaneműek eddigi őrlési módjának megváltoztatásával is jelentékeny megtakarítást

Egy görög templom belseje az oroszok kitarodása után.

Balogh Rudolf harctéri tudósítónk felv.

Waldeck-Pyrmont Wolrad herceg,
3-as gárdadragonyos hadnagy. Hősi halált halt a nyugati
harctéren.

Stöcker műterem felv.

érhetünk el. Az eddigi őrlési módszereknél a rozs 15 százaléka, a búzának pedig majdnem 20—25 százaléka kárba vész, holott a malomipar mai fejlettsége mellett a gabona 95 százaléka is feldolgozható liszté, a mely még mindig jó, izletes kenyeret szolgáltat. A kenyér készítésénél is sok pazarlás történik. Már Liebig, a híres vegyész is rámutatott arra, hogy nem kovással kellene a kenyeret előállítani, de levegővel való kezeléssel. Függesztjük fel tehát a háboru alatt az alkoholgyártást és az így megtakarított burgonyát, gabonát és gyümölcsöt használjuk fel közvetlenül a táplálkozásra; őröljük meg kenyérmagvainkat okszerűen és hihetetlen megtakarítást érhetünk el. Így aztán könnyen fogjuk a háborut elviselni még akkor is, ha az tovább tart, mint a hogy reméljük és óhajtjuk.

Elesett hőseink

nevének megőrkítő díszes emléktáblák templomok vagy középületek falaira, hazai márványból 50 kor.-tól feljebb, közterekre és temetőbe állítandó emlékoszlopok 150 kor.-tól feljebb. Megrendelhetők: „KULATAR“ művészeti sírköviállítás, Budapest, VIII., Köztemető-ut 4. szám alatt.

POSTAVÁRÁS.

*Eljött az est. Békésen nyugvó,
Szendergő házakat takar;
Csak egy kis szoba él, világit:
A nagylétei postahivatal.*

*Odabenn vidáman beszélget
Vagy öt-hat szőke, barna lány.
Pillantásuk az órát nézi,
A postát várja mind a hány!*

*Vajjon mi jó hírt hoz az ujság?
Az egünkön derű, ború?
„Vajjon ír „ő“, a kit elvitt
A messzeség, a háború? ...“*

*Ezer édes, bizó reménnyel
A sok leányszem ég, ragyog,
S a néma, csöndes éjszakában
Nyugtalan szívük földobog! ...*

*S jön a levél, a rózsaszín lap ...
Sok vágyó, titkos vallomás, —
Talán könny is gyül egy-egy szemben,
Csak lopva, hogy ne tudja más!*

*És a csalódás fájó hangja
Panaszos ajkkal szinte sir:
„És nekem nem jött semmi? semmi? ...
Istenkém, talán holnap ír? ...“*

*Kacagva, sirva széjjelrebben
Az öt-hat szőke, barna lány,
Sok boldog s fájó sóhaj átszáll
A sötét, alvó éjszakán ...*

*Leszáll a csönd, álmokkal telve
S megis álmatlan sok szoba,
Alig várják, hogy jöjjön másnap,
Biztató, édes muzsikának
Az esti postatrombita! ...*

Kovácsnay Erzsé.

AFORIZMÁK.

Az ifjú óriás mindent tagad. A zseni állit. A tudós bizonyit. A bölcs nézi tülekedésüket és mosolyog.

*

Az igazi politikus sohasem azt kérdi, hogy mi következik, hanem azt, hogy ki.

*

A jó diplomatának nincs egyetlen gondolata sem, csak töméntelen utógondolata.

*

A politika az önzés tudománya.

*

A sakkfigurák mind egy fából vannak faragva, csak véletlenség dolga, hogy melyik kap fehér egyenruhát és melyik feketét.

*

A legelső szomorú ember volt az első poéta.

*

A költő a lélek szanitéce.

Illés Béla.

MIÉRT ÁLTATJA MÉG

mindig magát és közönségét az ántánt sajtója? Hiszen tudom én, hogy nehéz megválni az illuziók rózsaszínű rongyaitól s meztelenül állni az Igazság napsugarában. Egy kicsit sütheti a hátát ez a napsugár Mister Greynek, Poincaré-nak, no meg a cárnak is, a kit az Isten tartson meg az emberi kor legvégső határáig, hogy lehesse ideje vezekelni bűneiért. Mindamellet az öreg, fogatlan *Times*, a hátgerincsorvadásban szenvedő *Matin* és a rokkant *Russkij Invalid* kórusban fujják a megvert orosz sereg dicséretét. A *Times* a szörnyű futást ügyes ide-odamanövrozásnak, a hadi stratégia remekművének mondja, a *Matin* maga sem tudja már, mivel csalja a naiv párisiakat, az orosz vezérkar szócsövének szemtelensége pedig annyira megy, hogy azt írja, hogy Oroszország már 1910 ben elhatározta, hogy erős német támadás esetén nem tulajdonít nagyobb fontosságot a Visztulának. Vajjon olvassa-e ezeket a hülyeségeket a cár és milyen arcot vág hozzá? Szeretnék ilyenkor ott lenni nálad óh atyuska, megnézni a sáppadt arcodat, megtapogatni a kihagyó pulzusodat. Szeretném megkérdezni tőled, mi mindent határozatok még el 1910-ben. A többi közt bizonyára azt is, hogy Varsót kiürititek, a várnégyszöget földjátok és mészárszékre visztek, ha kell, még egyszer annyi pisze muzsikot, halálba kergettek, ha kell, tizannyi kozákot. És földtök, ha kell, még egynehány védelmi vonalat, hiszen telik emberből és csatatérből bőven. Csak a reményt nem adjátok föl, a mi — tudom — drága kincse minden becsületes küzdelemnek, a ti remegő szivetekben azonban hideg számító hazugság, mert a becsülethez annyi közöttök sem volt sohasem, mint a tyuknak az ábécéhez.

Huszonöt év! . . . Az idő hogy eljár . . . Huszonöt éve, hogy a magyar királykisasszony, a ki Budán született és a kit magyarnak neveltek, szive vágyát követve, oltár elé lépett *Ferenc Szalvátor* királyi herceggel. Ámor csak ritkán győzedelmeskedik a trónok birodalmában, de ez a szép frigy, a melyre most teszi ezüst koronáját az Idő, a szerelem teljes diadalát jelentette. Ezt a házasságot nem diplomaták szótték, nem hideg politikai számítás kovácsolta össze a két ifju szivét: rózsalánccal fűzte őket össze a már gyer-

meki szivben bimbózó boldog szerelem. 1540 óta *Mária Valéria* volt az első királyi gyermek, a ki Budán született, a kit magyarnak neveltek minden ízében. Nevelőjének, a derék, tudós *Rónay* Jácintnak szigoruan meghagyták, hogy a kis királykisasszony mindent magyarul tanuljon. Magyarul végezte imáit, ájtatosságát: felséges szüleivel és a királyfival csak magyarul beszélt és levelezett. Szeretett bennünket, — hogyne szerettük volna mi is őt. A mikor a földrajzból vizsgázott a király előtt, a többi közt azt kérdezte tőle *Rónay*:

— Mik Budának a nevezetességei?

— A legnagyobb nevezetessége az, hogy én Budán születtem, — felelte a királykisasszony.

Az ősi várban és Gödöllő árnyas parkjában élte

boldog gyermekkorát Mária Valéria, itt nőtt testben, lélekben és a mi szeretetünkben. Eza szeretet elkísérte gondtalan ifjúságában az oltárig és mellette áll híven ma is, a mikor a csöndes Radmerben, szük családi körben áldotta meg Andlau páter a negyedszázados frigyét. Az ezüstlagzira hivatalos volt Radmer község elöljárósága is. Vajjon eszébe jutott-e a mi királykisasszonyunknak Gödöllő suttogó fáival, szelid őzikéivel, gallyat tallózó szegény öreg asszonyaival és aranyshivű csodaszéptündérével. . . . Nem, ezt nem lehet elfelejteni, a mint hogy mi se tudjuk elfelejteni a mi magyar királykisasszonyunkat.

*

A Nemzeti Kaszinóból egy napbarnított, nyílt tekintetű huszár főhadnagy lép ki az utcára. Zubonyából fekete-fehér sávós szalagon egyszerű fekete ke-

reszt kandikál elő: a német vaskereszt. A huszár főhadnagyot jól ismerik Budapesten, Alagon s mindenütt, ahol a nemes értelemben vett lósportot gyakorolják. Tizenkét erős hónapot töltött a harctéren, egy napig nem volt beteg, egy napig nem volt távol ezredétől. A háború elején háromszor holt hírét költötték. Egy nagy berlini lap arcképét is közölte s hosszú nekrológban búcsúztatta a magyar urlovas sport büszkeségét, a bécsi armé sztiplcsész háromszoros győztesét. A kinek holt hírét hamisan költik, hosszú életű lesz — mondja a közmondás. Hogy így legyen: az egész sportvilággal együtt minden igaz magyar ember szivből kívánja s tizenkét hónapi hősies viselkedése után minden igaz magyar ember melegen üdvözi otthonában a vaskeresztes Vilmos huszárt. És ha újra visszamegy a csaták tüzébe, barátainak féltő szeretete lesz a talizmánja.

Török vezérkari tisztek megbeszélést tartanak Gallipoli félszigetén.

A kis sebesült: Simén Béla földbirtokos gyermekei.
Bornemisza János báró felv.

KÖNYVSZEMLE.

Shaw, a nagy gúnyolódó, a ki csöndes időkben csöndes flegmával szokta kiszedni az emberek veséjét s elmés szatirájának ostorával a Buckingham-Palace-ig is elér, a háboruban kellemetlen nyárspolgárrá vedlett, a ki óvatosan leteszi az ostort s legfőleg az öklét szoritja egy kicsit össze, ha lelkének indulata a megengedettnél jobban háborog. *Okos szó a háborúról* című könyvében kétségkívül sok az okos szó, de ezek az okos szavak, sőt mondatok nem kérnek eget, csak szerény nyomdafestéket és nem emelkednek túl az átlagember gondolkörén, azon a horizonton, a hol a Shaw filozófiája kezdődik. Elmésség és humor mindazonáltal van annyi ebben a könyvben, hogy élvezettel olvashatja el mindenki. Már magában véve az is csemege, ha megtudjuk, mint vélekedik Shaw a háborúról s milyen jóízűt mosolyog az angol diplomácia ostobaságán. A háboru anatómusának általában véve kitűnő Shaw, csak jövendőmondónak gyöngye. Egy csöppet sem ér többet a hetivásárok papagályos emberénél, a ki szép, színes cédulákat huzat a tarka madarával öt krajcárért. A szép, színes cédulák szép, színes gondolatok Shawnál, a miket tarka fantáziája ránt elő összeráncolt homloka mögül, de ezekre a cédulákra csak olyan közhelyek, olyan semmitmondó dodonai bölcsességek vannak rányomtatva, mint a papagályos olasz cédulájára.

A sok rossz háborus könyv között mindenestre a jobbak közül való Shaw Bernhard írása, mi azonban sokkal különbet, sokkal szenzációsabbat vártunk volna attól az írótól, a ki béke idején a kákán is csomót keresett s valósággal kéjelgett a gorombáskodásban.

Magyarra Mikes Lajos fordította Shaw könyvét szépen, magyarosan. A Dick Manó kiadásában megjelent kötet ára 2 korona.

*

Most folyó regénye révén olvasóinknak is kedves ismerőse Lázár István, a ki bájos napkeleti történeteivel már évekkel ezelőtt meghódította a közönséget. Az *Eszter*, melyet most adott ki a szerző könyvalakban, a legjobb regények közül való, amit Lázár István írt. A nagy Xerxes-ről szól a színes, szép mese, melynek költői köntöst, pompás palástot készített a poétalelkű író. Rövid, kerekded fejezetekre osztva szinte mozi-szerűen fut előtünk a történet csillogó fonala s mind-

egyik képe egy-egy remeke a tömör, erővel teljes magyar írásművészetnek. A szép regényt maga a szerző adta ki s kapható minden könyvkereskedésben és megrendelhető *A Társaság* kiadóhivatala útján is. Az ára 3 korona. (Ky.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

— Kéziratot nem ad vissza a szerkesztőség. —

Előfizetőinkhöz. A nyári évad beálltával kérjük előfizetőinket, hogy fürdő- és nyaralóhelyekre való elutazásukról kiadóhivatalunkat idejekorán értesíteni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos utánküldésében fennakadás álljon be. — **W. O.** Ezt a műfajt nem ismertük eddig, de nem is értjük. Keressen föl valami mással. — **A. K.** A képet alkalomadtán közölni fogjuk, a vers azonban nem vált be. — **Feri hadnagy.** Gyöngye. Közzölhetetlen. — **G. K.** Kedves megnyilatkozása egy poétaleleknek, de annyira naiv és erőtlen, hogy a közlés mértékét nem üti meg. — **G. E. Füzesabony.** Ezek a versek jók és mégsem jók, szépek és mégsem szépek. A mi gondolat van bennük, rettenetesen küzd a formával, viszont, a hol a forma érvényesül, ott a tartalom laposodik el. Szóval, nem szerencsés csillag alatt születtek s mi várjuk az ön újabb küldeményét.

Felelős szerkesztő: DOBAY ISTVÁN.

Főmunkatárs: NÁDASDI BAÁN ACHILLES dr.

Laptulajdonos: DOBAY ISTVÁN és SZÉNÁSY SÁNDOR DR.

KOLERAVESZÉLY

idején legjobb óvó és mely a legdrágább Ceylon-hűsítő ital a **folyékony** teából készül és 2 minőségben kapható: citrommal és **MINUTA,** cukorral, valamint Jamaikarummal és cukorral.

Elsőrangú vegyésztanárok által jóváhagyva. Gyomrot és beleket megóvjá a hurutos megbetegedésektől.

D. Hobe & Co.

LIKÖRKÜLÖNLEGESSÉGEI:

Hobe Triple sec || *Hobe Crème d'Ananas*
Hobe Cherry Brandy || *Hobe Crème d'Banan*

Hobe Crème d'Cacao
Hobe Crème d'Menthe

HOBE GRAND MONARQUE

BRACHFELD F.

Ő cs. és apost. kir. felsége kamarái szállítója
Csász. és kir. udvari szállító

Tábori fehérneműk és esőkabátok.

Féregóvó selyemíngék és alsóruházat.

Nyári ingek és harisnyák.

Uri nyári ruházat mérték után.

Budapest, Dorottya-u. 1. Gizella-tér sarok.

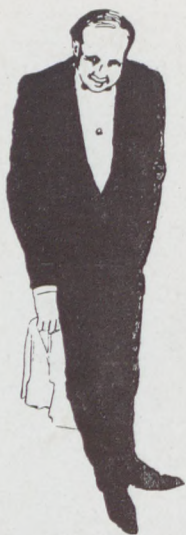
Az északi harctérről: A kít semmi sem izgat.

Balogh Rudolf harctéri tudósítónk felv.

Az északi harctérről: Visszatérnek a menekültek.

Balogh Rudolf harctéri tudósítónk felv.

**A Ritz
közkedvelt**

Diszterme

legalkalmasabb tea-
délutánok és művész-
estélyek rendezésére
Budapest, Eötvös-tér.

A HÁBORU ÉS ANGLIA!

A HÁBORUS ANGLIA

IRTA

BING EDE JÁNOS.

MOST JELENT MEG!

Megrendelhető A Társaság
:: :: kiadóhivatalában. :: ::

Ára: 2 korona 50 fillér.

Urmánczy Nándorné **Szakácskönyve** az uri világ
ízlése. ..

**A könyv ára kötve 3 kor. 60 fillér. A szerző
könyvének tiszta jövedelmét a háboru árvái
felsegítésére fordítja.**

Eltér minden eddigi sablonos rendszertől. A mai viszonyokhoz alkalmazkodik. Közel 500 eredeti, praktikus étel receptjét maga próbálta ki és a ki utána csinálja, biztosra mehet. Főszempontjai: takarékos-
ság, izletesség, egészség. Kiállítás igazán művészi: címfődelét **Glatter Gyula** festőművész rajzolta. ** Megrendelhető: **A Társaság**
kiadóhivatalánál, Budapest, Ritz-szálló.

Alapítva 1830

Telefon: 2-73

Guttmann A. és Fia
uri szabók

*V. Arinyi-utca 1.
Breshampalota*

Budapest

JOSEF FISCHER

cs. és kir. osztrák udvari szabó

WIEN, I., LOBKOWITZ-PLATZ 1.

Divatterem. Katonai és táborigényű ruhák.
Elegáns utcai öltözékek, látogató-toi-
lettek. Kabátok, szőrmék. Kosztümök
14-17 éves fiatal hölgyek részére. Leg-
újabb szabásu hölgylovaglóöltözékek

Kosztümök a sport minden ágához.

Izléses férfiruhák legfinomabb kiállítás-
ban. Szalon-, utcai- és sportöltözékek.

**Vérszegényeknek
és lábbadozóknak
KRIEGNER-FÉLE**

**Tokaji
China-
vasbor**

a legjobb!

**Kapható minden
gyógyszertárban
6 kor. és 3 kor. 20 fill.**